

2.3.2026

Parlamentaarisen kuntien tulevaisuustyön työryhmän sihteeristö

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut sihteeristön parlamentaariselle kuntien tulevaisuustyön työryhmälle.

Toimikausi 2.3.2026 – 18.12.2027

Tausta Kuntien rooli ja tehtävät ovat muuttuneet TE-palveluiden sekä sosiaali-, terveys ja pelastuspalveluiden uudistusten myötä. Kuntien tehtävissä korostuvat nyt aiempaa vahvemmin sivistys ja opetus, työllisyys, elinvoiman edistäminen, alueensa kehittäminen ja alueellisen talouskasvun tukeminen. Nämä kaikki ovat merkittäviä suomalaisen yhteiskunnan perustehtäviä.

Samaan aikaan suomalainen yhteiskunta muuttuu nopeasti, ja sitä haastavat monet yhtäaikaiset ja monimutkaiset ongelmat. Ihmisten palveluista vastaavat kunnat ovat jo nyt hyvin erilaisessa tilanteessa ja erilaisten haasteiden edessä. Väestökehitys, julkisen talouden tilanne, elinkeinorakenteen ja palvelutarpeiden muutokset haastavat kuntien tilannetta ja palvelujen järjestämistä kuntalaisille. Väestö vähenee ja vanhenee erityisesti maakuntien reuna-alueilla, ja tulevaisuudessa kehityksen ennustetaan kiihtyvän. Syntyvyyden lasku pienentää lapsi-ikäluokkia ja haastaa koulutuspalveluiden järjestämisen edellytyksiä yhdenvertaisesti kaikkialla maassa. Se myös pienentää väestöä menettävien kuntien veropohjaa ja investointien ennakoivan suunnittelun merkitys kasvaa. Toisaalta kaupunkien kasvu asettaa etenkin maakuntien keskuskaupungeille ja suurille kaupungeille toisenlaisia, kasvun vastaanottoon ja esimerkiksi segregaaion hallintaan liittyviä haasteita. Suurissa kaupungeissa ja kaupunkiseuduilla väestönkasvu lisää palvelutarvetta ja investointipaineita. Kuntien taloudelliset tilanteet voivat vaihdella myös saman kuntakokoluokan sisällä. Kuntatalouden näkymät ovat kuitenkin haasteelliset lähes koko kuntakentälle.

Kaikki nämä olosuhteiden muutokset ja kuntien eriytyminen vaikuttavat tulo- ja menokehitykseen ja palvelujen järjestämisen yhdenvertaisuuteen sekä haastavat kuntien kykyä suoriutua niille säädetyistä tehtävistä. Muutos on vääjäämätön ja merkittävä niin väestöään menettävissä kunnissa kuin kasvavissa kaupungeissakin. Olosuhteiden eriytyminen vaikuttaa myös henkilöstön saatavuuteen, kuntien elinvoimaan ja paikallisdemokratian toimintaedellytyksiin.

Kuntien tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi on tärkeää käydä kokonaisvaltaista keskustelua kuntien tulevaisuudesta.

Tavoite

Tulevaisuustyön tavoitteena on parlamentaarinen työskentely siitä, minkälainen kuntaperusteinen järjestelmä pystyy kestävästi ja vaikuttavasti edistämään Suomen kuntalaisten toimivia palveluita myös tulevaisuudessa. Tavoitteena on luoda yhteistä ymmärrystä kuntien tilanteesta ja tulevaisuuden kehityssuunnista, muodostaa tältä pohjalta näkemys kuntien palvelulupauksesta sekä hakea suuntaviivoja seuraavalla vaalikaudella käynnistettävien, kuntia koskevien uudistusten pohjaksi.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on käydä läpi ja muodostaa tilannekuvaa ja kehityssuuntia sekä valmistella suuntaviivoja eri toimenpidevaihtoehdoille. Työtä tulee tehdä huomioiden kuntien kestävyys ja olosuhteiden kehitys väestön, talouden ja tehtävien hoitamisen kannalta. Työssä käsiteltäviä teemoja ovat ainakin kuntien taloudellinen tilanne ja kestävyys, kuntien vastuulla olevat lakisääteiset palvelut ja yleisen toimialan tehtävät, palvelulupaus, erilaistuminen, demokratia ja kuntien itsehallinto, kuntien välinen yhteistyö ja kuntarakenne sekä hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön tavat ja yhdyspinnat sekä valtion kuntiin kohdistama ohjaus.

Työryhmä toimittaa väliyhteenvetonsa joulukuussa 2026 ja johtopäätöksensä ennen toimikauden päättymistä syksyllä 2027.

Sihteeristön tehtävänä on valmistella ja tukea työryhmän työtä.

Organisointi

Ylijohtaja Jussi Virsunen, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
 Neuvotteleva virkamies Suvi Savolainen, valtiovarainministeriö,
 varapuheenjohtaja
 Neuvotteleva virkamies Unna Heimberg, valtiovarainministeriö
 Finanssineuvos Kati Jussila, valtiovarainministeriö
 Hallitusneuvos Mervi Kuittinen, valtiovarainministeriö
 Finanssineuvos Pasi Leppänen, valtiovarainministeriö
 Neuvotteleva virkamies Lotta Mattsson, valtiovarainministeriö
 Neuvotteleva virkamies Lauri Piirainen, valtiovarainministeriö
 Finanssineuvos Anne-Marie Välikangas, valtiovarainministeriö
 Erityisasiantuntija Auli Sihvola, maa- ja metsätalousministeriö (varajäsen
 neuvotteleva virkamies Terhi Simonen-Jokinen)
 Hallitusneuvos Piritta Sirvio, opetus- ja kulttuuriministeriö (varajäsen
 kulttuuriasiainneuvos Kirsi Kaunisharju)
 Erityisasiantuntija Niina Kiviaho, sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen
 erityisasiantuntija Mona Särkelä)

Aluekehitysjohtaja Johanna Osenius, työ- ja elinkeinoministeriö (varajäsen työmarkkinaneuvos Outi Viljamaa)
 Neuvotteleva virkamies Olli Maijala, ympäristöministeriö (varajäsen hallitussihteeri Laura Siili-Hakkarainen)
 Kehittämispäällikkö Merja Lang, Suomen Kuntaliitto ry (varajäsen erityisasiantuntija Ville Nieminen)
 Kaupunkikehityspäällikkö Henrik Lönnqvist, Suomen Kuntaliitto ry (varajäsen erityisasiantuntija Ville Nieminen)
 Johtaja Sini Sallinen, Suomen Kuntaliitto ry (varajäsen erityisasiantuntija Ville Nieminen)

Johdon sihteeri Anu Martikainen, valtiovarainministeriö, tekninen sihteeri
 Osastosihteeri Kirsi Seppänen, valtiovarainministeriö, tekninen sihteeri

Työryhmän ja sihteeristön kokoonpanoissa ei voitu noudattaa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukaista vaatimusta työssä tarvittavan asiantuntijuuden varmistamiseksi.

Sihteeristö voi kuulla asiantuntijoita ja sidosryhmiä työssään.

Kustannukset

Sihteeristön työ tehdään virkatyönä ja kukin organisaatio vastaa omista valmistelu- ja muista kustannuksistaan. Mahdolliset muut sihteeristön työskentelyn edellyttämät kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön toimintamenomomentilta 28.01.01.

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen

Hallitusneuvos Ville Koponen

Jakelu

Päätöksessä mainitut
 Liikenne- ja viestintäministeriö
 Maa- ja metsätalousministeriö
 Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtiovarainministeriö
Ympäristöministeriö
Suomen Kuntaliitto ry

Tiedoksi

VM/ valtiosihteeri Kokko
VM/ valtiosihteeri Slunga-Poutsalo
VM/ valtiosihteeri kansliapäällikkönä Majanen
VM/ hallinto- ja kehitysjohtaja Nousiainen
VM/ erityisavustaja Kurki
VM/ erityisavustaja Vartiainen

VN/839/2026-VM-21

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: